

KAPITTEL 16

TOR E O. VORREN

JAN MANGERUD

LARS H. BLIKRA

ATLE NESJE

HARALD SVEIAN

Norge trer fram

DE SISTE 11.500 ÅR - HOLOCEN

Dette bildet av strandvoller fra Kvalnes i Finnmark, som ligger like øst for Vadsø, viser hvordan havet har skulpturert landet etter hvert som det hevet seg etter at det ble kvitt den tyngende innlandsisen. Her er det lett å forestille seg hvordan landet steg fram av havet etter siste istid med de eldste strandlinjene øverst og de yngste nederst. "Hovedstrandlinjen" fra yngre dryas og høyeste tapesnivå er særlig godt markert. (Foto: Fjellanger-Widerøe A/S)

Norge har etter istiden gjennomgått mange endringer: breene forsvant nesten helt for senere å komme tilbake, landet er hevet, i dalsider og fjordsider har det gått tusenvis av skred, elver har gravd i dalbunnen og sedimenter er blitt avsatt på fjordbunnene, planter, dyr og mennesker har vandret inn. Det marine Norge har opplevd at Golfstrømmen kom tilbake, og at store forandringer skjedde på havbunnen.